

UTSTÄLLNINGSKOLLEGIET

C11: VYKORT

Specialreglemente (FIP)

1. Bedömda utställningar

Vykortsexponat utgör en bedömningsklass vid FIP-utställningar.

2. Definition av ett vykort

Ett vykort måste ha en illustration. Därutöver gäller följande.

- i) Begagnade vykort (befordrade av postal organisation eller på annat sätt behandlade postalt) måste ha kännetecknen som visar att de är postbehandlade.
- ii) Obegagnade vykort (som inte är postbehandlade) måste ha tryckt text eller tryckta adresslinjer, till exempel en tryckt ruta för frimärke, som visar att vykortet är avsett att befordras utan kuvert.
- iii) Endast ursprungligen utgivna vykort i original är tillåtna, vilket innebär att senare utgivna nytryck endast kan visas undantagsvis.
- iv) Vykorten kan vara framställda av olika material (handritade eller målade, broderade etc.).
- v) Exponatet ska kunna visas i utställningsramar av internationellt standardformat (se artikel 3.4 gällande bladstorlekar).

3. Principer för exponatets uppbyggnad

3.1 Idé, plan och bearbetning

Ett vykortsexponat bearbetas med utgångspunkt från en geografisk (topografisk) avgränsning, ett tema eller från en annan utgångspunkt (konstnären, tryckförfarandet, materialet), helt efter utställarens eget val.

Titeln och planen ska presenteras på ett inledande blad och måste vara skriven på ett av de officiella FIP-språken.¹⁾

Planen ska visa idén och strukturen i exponatet. Exponatets titel liksom huvud- och under- rubriker ska genom hela exponatet visa dess struktur och logiska uppbyggnad samt ge uttryck för personlig kreativitet, kunskap och forskning.

Titeln ska på bästa möjliga sätt spegla exponatets innehåll. Bearbetningen av exponatet ska överensstämma med titeln och planen. Varje vykort ska ha ett samband med det valda ämnet.

Variationen (mångfalden) i materialet är av särskild betydelse.

3.2 Kunskaper och forskning

Kunskap om ämnet och vykorten förutsätter forskning som redovisas i kortfattade texter i anslutning till varje vykort.

3.3 Kvalitet och sällsynthet

De valda objekten ska uppvisa högsta möjliga kvalitet som finns tillgänglig inom det valda temat. Sällsynthet är relaterat till hur ovanliga vykorten är och hur svårtillgängliga de är på marknaden.

3.4 Presentation

Följande bladstorlekar rekommenderas:

- 1) 21 cm x 29,7 cm (A4) eller 23 cm x 29 cm – 4 blad per rad
- 2) 42 cm x 29,7 cm (A3) eller 46 cm x 29 cm – 2 blad per rad
- 3) 31 cm x 29 cm – 3 blad per rad.

4. Bedömning av exponat

Vykortsexponat bedöms av en FIP-jury bestående av experter på området.

5. Bedömningskriterier

Exponaten bedöms enligt följande kriterier:

Idé, plan (10) och bearbetning (20)	30
Kunskaper och forskning	35
Kvalitet (10) och sällsynthet (20)	30
Presentation	<u>5</u>
Totalt	100

6. Utmärkelser

Medaljer tilldelas exponaten enligt följande: ²⁾

Stor guld	95–100
Guld	90–94
Stor vermeil	85–89
Vermeil	80–84
Stor silver	75–79
Silver	70–74
Silverbrons	65–69
Brons	60–64

Deltagarbevis tilldelas exponat som erhåller mindre än 60 poäng.

Vykortsexponat som uppvisar framstående forskning eller originalitet kan tilldelas specialpris och/eller juryns gratulationer.

Följande text är tillagd i den svenska översättningen:

Utmärkelseerna baseras på erhållen poängsumma enligt punkt 5 ovan. Medalj erhålls vid nordisk, nationell och regional utställning enligt följande poängtal:

För seniorexponat:

Medalj	Nordisk	Nationell	Regional
Stor guld	≥ 95	Nej	Nej
Guld	90-94	≥ 90	Nej
Stor vermeil	85-89	85-89	Nej
Vermeil	80-84	80-84	≥ 80
Stor silver	75-79	75-79	75-79
Silver	70-74	70-74	70-74
Silverbrons	65-69	65-69	65-69
Brons	60-64	60-64	40-64
Deltagarbevis	≤ 59	≤ 59	≤ 39

Ungdomsexponat bedöms enligt särskilda kriterier fastställda av Sveriges Filatelistförbund. Medalj eller diplom erhålls vid nordisk, nationell och regional utställning enligt följande poängtal:

För ungdomsexponat:

Medalj	Nordisk	Nationell	Regional
Guld	≥ 85*	≥ 85	Nej
Stor vermeil	≥ 80	80-84	Nej
Vermeil	75-79	75-79	≥ 70
Stor silver	70-74	70-74	65-69
Silver	65-69	65-69	60-64
Silverbrons	60-64	60-64	50-59
Brons	50-59	50-59	40-49
Diplom	40-49	40-49	30-39
Deltagarbevis	≤ 39	≤ 39	≤ 29

* enbart åldersgrupp C

7. Avslutande bestämmelse

7.1

I händelse av skiljaktigheter i texten beroende på översättning, ska den svenska texten gälla.

Noter:

- 1) I svenska regionala och nationella utställningar samt i Nordia-utställningar kan titeln och planen vara skriven på svenska.
- 2) Medalj erhålls vid nordisk, nationell och regional utställning enligt de poängtal som anges efter artikel 6.

VYKORT (FIP)

Riktlinjer för bedömning av vykortsexponat

1. Inledning

1.1

Dessa riktlinjer är avsedda som stöd för jury och utställare och som praktiska råd om hur specialreglementet för vykortsexponat ska tillämpas.

1.2

Specialreglementet för vykortsexponat omfattar de allmänna principer som reglerar vad vykortsexponat kan innehålla, samt hur det ska bearbetas och presenteras.

1.3

Dessa riktlinjer svarar inte på alla frågor som en utställare kan ställa. Varje exponat bedöms på sina egna meriter.

1.4

Utställaren bör utnyttja möjligheten att presentera exponatet mera ingående i ett synopsis som sänds till utställningsarrangören före utställningen. Ett synopsis ersätter inte exponatets inledningsblad eller plan, utan kompletterar det genom att mera ingående redovisa exponatets bearbetning, urval, forskning, kunskap och presentation. Ett synopsis bör som mest omfatta två A4-sidor.

2. Definition av ett vykortsexponat

2.1 Exponatet

Vykortsexponat kan ges en geografisk (topografisk) inriktning, exempelvis vyer från en ort eller ett område. Det kan också bearbetas tematiskt. En företeelse eller händelse kan visas som ett reportage, exponatet kan ha som tema fotografen, konstnären, förlaget, trycktekniken eller materialet. Nytänkande och kreativitet kan även leda till andra inriktningar på exponatet.

2.2 Vykortet

Storleken, formen och vykortets material kan vara av olika slag. Fokus ska vara på bilden och inte på användningen eller filatelistiska aspekter (om sådana finns). Vykort kan vara obegagnade eller postbehandlade (befordrade av en postal organisation). Obegagnade vykort ska ha tryckta adresslinjer, tryckt ruta för frimärke eller andra liknande kännetecken som visar att vykortet är avsett att befordras utan kuvert.

3. Bedömningskriterier

3.1 Idé, plan och bearbetning

Det ska finnas ett klart samband mellan titel, struktur och bearbetning. Information ska ges om hur utställaren valt att utveckla temat och gjort urvalet av vykort för att illustrera temat,

och hur utställaren använt materialet. Inledningen ska visa den röda tråden som leder betraktaren genom exponatet. Originalitet, fantasi och kreativa idéer värderas särskilt.

Idén och planen bedöms med hänsyn till hur samstämmigheten är i hela exponatet mellan titel, plan och utvecklingen av ämnet (den röda tråden).

Bearbetningen bedöms med hänsyn till valet av objekt, hur väl de följer den röda tråden och hur väl texten anknyter till ämnet. Variationen (mångfalden) i materialet är viktig och värderas särskilt.

Bearbetningen och ingående beskrivningar av typografi, tryckmetod och tryckeri/utgivande förlag är likaså viktiga. Om sådan information saknas, ska orsaken anges.

Fotografiskt arkivmaterial i original som använts som underlag för produktion av ett vykort värderas särskilt.

Privat framställda fotografiska vykort som är postbehandlade är inte lämpade för ett helt exponat, men kan tillåtas som en del (högst 10%) av ett exponat.

3.2 Kunskap och forskning

Kunskap om ämnet förutsätter forskning som dokumenteras genom valet och variationen av material samt i kortfattade texter i anslutning till vykortet. Texterna ska innehålla för ämnet väsentlig information och kan innehålla upplysningar om fotograf eller konstnär. Uppgifter om typografi, tryckmetod och tryckeri/utgivande förlag kan redovisas på ett lämpligt sätt. Vykortet ska vara rätt utvalda med hänsyn till ämnet och den beskrivande texten måste vara korrekt.

Utställarens kunskaper och forskning kan också framgå av att det i exponatet ingår objekt, om vilka lite eller ingen forskning redovisats tidigare, till exempel inom ett ovanligt samlingsområde. Kunskaper i ämnet kan också visas genom att det ingår objekt vars anknytning till ämnet upptäckts av utställaren.

3.3 Kvalitet och sällsynthet

Den högsta möjliga kvalitet som är tillgänglig för det valda ämnet bör visas. Saknade eller vikta hörn, riss etc. påverkar kvaliteten, dock bör det finnas en viss tolerans för äldre postbehandlade objekt. Detta gäller också äldre vykort med handskrift på bildsidan, innan tudelad adressida infördes, såvida inte denna text är av särskilt dålig kvalitet med bläckplumpar, ut suddad skrift etc.

Sällsynthet hänger direkt samman med svårigheten att finna vykortet, hur svårtillgängliga de är på marknaden och hur svårt det är att duplicera exponatet. Vissa så kallade äkta fotografiska vykort kan i vissa fall vara närmast unika, eftersom de i allmänhet framställdes i mycket små upplagor. Även vissa tryckta vykort kan vara mycket svåra att finna. Vykort som i detalj visar människor, aktiviteter, transportmedel etc. är av större betydelse än mera allmänna vyer.

Vykort som utgavs fram till mitten på 1910-talet trycktes ofta av flera olika förlag i ett antal variationer. Samtida varianter kan betraktas som original, medan moderna nytryck måste anges som sådana. Förfalskade objekt resulterar i att juryn gör poängavdrag, såvida inte förfalskningen är klart angiven.

3.4 Presentation

Texten ska vara tilltalande och smakfullt arrangerad. Exponatets helhetsintryck är viktigt liksom att monteringen varieras. Starkt färgade blad ska inte användas. Inramning av vykortet eller underlägg kan förhöja intrycket. Illustrationer (kartbilder, skisser etc.) eller objekt som direkt anknyter till temat/vykortet kan användas i begränsat antal, dock inte i sådan utsträckning att vykortet blir bisak.